

Justis- og beredskapsdepartementetPostboks 8005 Dep
0030 Oslo**Politidirektoratet**

Deres referanse:

22/424

Vår referanse:

22/49269 - 2

Dato:

21.03.2022

Høringsuttalelse - endringer i vergemålsloven - taushetsplikt og digitale vergefullmakter

Vi viser til Justis- og beredskapsdepartementets høringsbrev av 19.01.2022. Politidirektoratet var ikke oppført på høringslisten.

Kripos har oversendt Politidirektoratet uttalelse til høringen. Uttalelsen følger vedlagt. Kripos påpeker behov for å kunne skjerme opplysninger om hvem som er verger til personer som har adressesperre. Politidirektoratet slutter seg til Kripos' vurderinger.

Med hilsen

Kristine Langkaas*Seksjonssjef***Geir Jonatan Sharabi***Seksjonssjef*

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Vedlegg:

Høringssvar Kripos - endringer i vergemålsloven - taushetsplikt og digitale vergefullmakter

PolitidirektoratetPost: Postboks 2090 Vika, 0125 Oslo
E-post: politidirektoratet@politiet.no

Tlf: (+47) 23 36 41 00

Org. nr: 982531950
www.politiet.no

Politidirektoratet

Postboks 2090 Vika

0125 Oslo

Kripos

Deres referanse:

Vår referanse:

Dato:

22/23964 - 2

16.03.2022

Høringsnotat - endringer i vergemålsloven - taushetsplikt og digitale vergefullmakter

Det vises til høringsnotat fra Justis- og beredskapsdepartementet av 19. januar 2022, om endringer i vergemålsloven – taushetsplikt og digitale vergefullmakter. Det vises videre til dialog om høringen mellom direktoratet v/juridisk stab og Kripos.

Nedenfor følger Kripos' merknader til høringsnotatet. Våre merknader er knyttet til behandling av opplysninger om trusselutsatte personer som har fått innvilget sperret adresse STRENGT FORTROLIG (tidligere kjent som kode 6).

Om adressesperre

Sperring av adresse gjøres med hjemmel i folkeregisterloven § 10-4 annet ledd jf. beskyttelsesinstruksen § 3 jf. § 4 jf. offl. § 24 tredje ledd annet punktum første alternativ. Kripos er nasjonalt fagorgan for beskyttelsestiltaket adressesperre. Adressesperre er et tiltak som kan iverksettes for å beskytte trusselutsatte personer. At en person er trusselutsatt vil si at personen står i fare for å bli utsatt for alvorlig kriminalitet rettet mot liv, helse eller frihet. Det kan typisk dreie seg om vitner, informanter og ofre for æresrelatert vold eller vold i nære relasjoner.

Sperret adresse STRENGT FORTROLIG innebærer at opplysninger om den trusselutsattes adresse ikke skal utgis til noen. Personer med adressesperre STRENGT FORTROLIG er ikke registrert med bostedsadresse i folkeregisteret. Det kreves at den trusselutsatte flytter før en adressesperre STRENGT FORTROLIG blir iverksatt. I tillegg blir personer som får innvilget denne type adressesperre ofte anbefalt å bytte navn, slik at vedkommende ikke kan identifiseres ved hjelp av dokumenter hvor navn fremkommer. Geolokalisering opplysninger om personer med sperret adresse STRENGT FORTROLIG er gradert i henhold til beskyttelsesinstruksen.

I tillegg til adresseopplysninger blir også andre geolokalisering opplysninger registrert i folkeregisteret om den trusselutsatte sperret. Dette gjelder for eksempel kommunenummer, kretser og postnummer. Dersom den trusselutsatte har verge, blir opplysninger om vergen og hvilken statsforvalter som er ansvarlig for saken sperret i folkeregisteret. Dette fordi

Kripos

opplysninger om hvem som er verge og hvilken statsforvalter som er ansvarlig for saken kan si noe om hvor i landet den trusselutsatte befinner seg. Sperring av opplysninger om vergemål i folkeregisteret gjøres av Skattedirektoratet i henhold til avtale med Kripos. Etter det Kripos kjenner til foreligger det forslag om å forskriftsfeste rutineene for sperringen av slike vergemålsopplysninger.

Merknader til departementets forslag

Hva gjelder personer som ikke har innvilget adressesperre, har Kripos ingen merknader til departementets forslag til endringer i vergemålsloven.

For personer som har fått innvilget sperret adresse STRENGT FORTROLIG, er det svært viktig at geolokalisering opplysninger ikke tilflyter uvedkommende, herunder opplysninger om hvem som er verge for den trusselutsatte. Dersom slike opplysninger kommer uvedkommende i hende, vil det kunne ha konsekvenser for den trusselutsattes liv, helse og/eller frihet. Det vil også kunne ha konsekvenser for vergens sikkerhet, ettersom enkelte trusselutøver vil kunne utøve press mot vergen for å få opplysninger om den trusselutsattes bosted.

Opplysninger om hvorvidt en person med adressesperre har verge og hvem vergen eventuelt er, vil ikke være tilgjengelige gjennom folkeregisteret. For å ivareta sikkerheten til personer med sperret adresse STRENGT FORTROLIG er det viktig at slike opplysninger heller ikke tilgjengeliggjøres gjennom andre offentlige løsninger, for eksempel FUFINN og Altinn. Det foreslås således at det inntas en bestemmelse i vergemålsloven som sier at dersom en persons adresse er sperret i folkeregisteret, jf. folkeregisterloven § 10-4, skal den som har oppnevnt vergen ikke dele opplysninger om hvem vergen er og opplysninger om rammene for vergemålet med andre. En slik løsning vil gjøre utøvelse av vergemålet noe mer tungvint, både for vergen og den trusselutsatte, men etter Kripos' syn må hensynet til den trusselutsatte og vergens sikkerhet veie tyngst i disse situasjonene.

Videre bør opplysninger om hvem vergen er og rammene for vergemålet underlegges særskilt tilgangsstyring hos den som har oppnevnt vergen, typisk i aktuelle saksbehandlingssystemer hos statsforvalter.

Dersom en person som allerede har verge får innvilget sperret adresse STRENGT FORTROLIG, må det være mulig å sperre opplysninger om hvem vergen er og rammene for vergemålet hos den som har oppnevnt vergen og i FUFINN-løsningen, Altinn og andre offentlige løsninger som behandler denne typen informasjon. Det foreslås at det inntas en bestemmelse i vergemålsloven eller i forskrift til loven som pålegger den som behandler opplysninger om identiteten til verger og rammene for vergemålet å sperre denne typen opplysninger dersom en person med vergemål får innvilget adressesperre.

Ved behov for ytterligere opplysninger, kan saksbehandler kontaktes direkte.

Med hilsen

Kristin Ottesen Kvigne

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.

Saksbehandler:
Kathrine Rogstad
seniorrådgiver
Tlf.: 23 20 89 17